

Տարածքային համայնքների կամ իշխանությունների անդրսահմանային համագործակցության մասին Եվրոպական շրջանակային կոնվենցիա

Ներածություն

Սույն Կոնվենցիան ստորագրած Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունները, հաշվի առնելով, որ Եվրոպայի խորհրդի նպատակն է անդամ պետությունների միջև ավելի սերտ միասնության հասնելը և համագործակցության խրախուսումը,

հաշվի առնելով, ինչպես նշված է Եվրոպայի խորհրդի Կանոնադրության առաջին հոդվածում, որ այս նպատակը կիրականացվի, մասնավորապես, վարչական ոլորտում համաձայնությունների միջոցով,

հաշվի առնելով, որ Եվրոպայի խորհուրդը այդ նպատակին հասնելու համար կխրախուսի եվրոպական տարածքային համայնքների կամ իշխանությունների մասնակցությունը,

հաշվի առնելով այդ նպատակը իրականացնելու համար տարածքային սահմանամերձ համայնքների կամ իշխանությունների համագործակցության կարևորությունը այնպիսի բնագավառներում, ինչպիսիք են տարածաշրջանային, քաղաքային, գյուղական ենթակառուցվածքների և հանրային ծառայությունների զարգացումը, շրջակա միջավայրի պահպանումն ու բարելավումը և արտակարգ իրավիճակներում փոխօգնությունը,

հաշվի առնելով նախկին փորձը, որը ցույց է տալիս, որ Եվրոպայում տեղական և տարածաշրջանային իշխանությունների միջև համագործակցությունը նպաստում է նրանց նպատակների արդյունավետ իրականացմանը և, մասնավորապես, սահմանամերձ շրջանների բարելավմանը և զարգացմանը,

վճռական լինելով հնարավորին չափ նպաստել այսպիսի համագործակցությանը և այսպիսով աջակցել սահմանամերձ շրջանների տնտեսական և սոցիալական առաջընթացին և Եվրոպայի ազգերին միավորող ընկերակցության ոգու բարձրացմանը,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

Հոդված 1

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ դյուրացնում և խրախուսում է իր և այլ Պայմանավորվող կողմերի իրավագործության ներքո գտնվող տարածքային համայնքների կամ իշխանությունների միջև անդրսահմանային համագործակցությունը: Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ ջանք կգործադրի այս նպատակի համար անհրաժեշտ համաձայնագրերի և պայմանավորվածությունների կնքմանը՝ յուրաքանչյուր Կողմի սահմանադրական դրույթներին համապատասխան:

Հոդված 2

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար անդրսահմանային համագործակցություն նշանակում է՝ ցանկացած համաձայնեցված գործողություն՝ ուղղված հարևան համայնքների կամ իշխանությունների միջև հարաբերությունների ուժեղացմանն ու զարգացմանը, որոնք գտնվում են երկու կամ ավելի Պայմանավորվող կողմերի իրավագործության ներքո, ցանկացած համաձայնագրի ու պայմանավորվածության կնքում՝ վերոհիշյալ նպատակներին հասնելու համար: Անդրսահմանային համագործակցությունը իրականացվում է տարածքային համայնքների կամ իշխանությունների այն լիազորությունների շրջանակներում, որոնք սահմանված են Կողմերի ներպետական օրենսդրությամբ: Սույն Կոնվենցիան չի ազդում այսպիսի լիազորությունների բնույթի և սահմանների վրա:

2. Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար «տարածքային համայնքներ կամ իշխանություններ» հասկացությունը նշանակում է՝ համայնքներ, իշխանություններ կամ մարմիններ, որոնք իրականացնում են յուրաքանչյուր պետության ներքին օրենսդրությամբ իրենց համար սահմանված տեղական և տարածքային գործառնություններ և այդպիսին են համարվում յուրաքանչյուր պետության օրենսդրության համապատասխան: Այսուհանդերձ, յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ Կոնվենցիան ստորագրելիս կամ Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին ուղղված հետագա ծանուցմամբ կարող է նշել այն համայնքները, իշխանությունները, մարմինները, որոնց սուբյեկտները կամ ձևերը կարող են ներառվել սույն Կոնվենցիայի կիրառման ոլորտ կամ այդ ոլորտում բացառվել:

Հոդված 3

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակով Պայմանավորվող կողմերը, երկրորդ հոդվածի երկրորդ կետի դրույթներին համապատասխան, կխրախուսեն տարածքային համայնքների և իշխանությունների ցանկացած նախաձեռնություն, որը հիմնված է Եվրոպայի խորհրդի շրջանակներում մշակված տարածքային համայնքների ու իշխանությունների տիպային պայմանավորվածությունների վրա: Անհրաժեշտության դեպքում նրանք կարող են հաշվի առնել Եվրոպայի խորհրդի շրջանակներում մշակված միջպետական երկկողմ և բազմակողմ տիպային համաձայնագրերը՝ նպատակաուղղված տարածքային համայնքների և իշխանությունների միջև համագործակցությունը դյուրացնելուն:

Պայմանավորվածություններն ու համաձայնագրերը կարող են հիմնվել մոդելային և տիպային համաձայնագրերի, կանոնադրությունների, պայմանագրերի վրա, որոնք կցված են սույն Կոնվենցիային. Հավելված 1.1-րդից 1.5-րդ և 2.1-րդից 2.6-րդ՝ բոլոր այն փոփոխություններով, որոնք պայմանավորված են յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի առանձնահատուկ վիճակով: Այս մոդելային և տիպային համաձայնագրերը, կանոնադրությունները և պայմանագրերը չունեն միջազգային պայմանագրի ուժ և ուղեցույցի բնույթի են:

2. Եթե Պայմանավորվող կողմերը անհրաժեշտ համարեն կնքել միջպետական համաձայնագրեր, ապա այդ փաստաթղթերը կարող են ամրագրել այն շրջանակը, ձևերը, սահմանները, որոնց շրջանակներում կարող են գործել անդրասահմանային համագործակցության մեջ ներգրավված տարածքային համայնքները և իշխանությունները: Յուրաքանչյուր համաձայնագիր կարող է սահմանել այն տարածքային համայնքները և իշխանությունները, որոնց վրա տարածվում է դրա գործողությունը:

3. Վերոհիշյալ դրույթները չեն խոչընդոտում Պայմանավորվող կողմերի հնարավորությունը՝ ընդհանուր համաձայնությամբ կիրառելու անդրասահմանային համագործակցության այլ ձևեր: Նմանապես՝ սույն Կոնվենցիայի դրույթները չպետք է մեկնաբանվեն որպես համագործակցության արդեն գոյություն ունեցող համաձայնագրերը անվավեր դարձնող:

4. Համաձայնագրերն ու պայմանավորվածությունները պետք է կնքվեն՝ հաշվի առնելով Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրի ներպետական օրենսդրությամբ սահմանված իրավագործությունը միջազգային հարաբերությունների և ընդհանուր քաղաքականության վերաբերյալ, իրավագործության, ինչպես նաև այնպիսի հսկողության և վերահսկողության կանոնները, որոնց ենթակա են տարածքային համայնքները կամ իշխանությունները:

5. Այդ նպատակով Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը սույն Կոնվենցիան ստորագրելիս կամ ավելի ուշ կարող է Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հայտնել այն իշխանության մարմինների անվանումները, որոնք, ներպետական օրենսդրության համապատասխան, իրավասու են տարածքային համայնքների ու իշխանությունների գործունեության նկատմամբ հսկողություն և վերահսկողություն իրականացնելու համար:

Հոդված 4

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կաշխատի լուծել իրավական, վարչական և տեխնիկական դժվարությունները, որոնք կարող են խոչընդոտել անդրասահմանային համագործակցության զարգացմանը և նորմալ գործունեությանը, և անհրաժեշտության դեպքում կխորհրդակցի այլ Պայմանավորվող կողմի կամ կողմերի հետ:

Հոդված 5

Պայմանավորվող կողմերը կքննարկեն սույն Կոնվենցիայի դրույթներին համաձայն անդրասահմանային համագործակցության մեջ ներառված տարածքային համայնքներին ու իշխանություններին այնպիսի հնարավորությունների տրամադրման նպատակահարմարության հարցը, ինչպիսիք կգործեն ներպետական մակարդակով:

Հոդված 6

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ հնարավորության առավելագույն սահմաններում կներկայացնի մեկ այլ Պայմանավորվող կողմին պահանջվող տեղեկատվությունը՝ վերջինիս կողմից սույն Կոնվենցիայից բխող իր պարտավորությունների կատարումը դյուրացնելու նպատակով:

Հոդված 7

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կհետևի, որ համապատասխան տարածքային համայնքները և իշխանությունները տեղեկացված լինեն սույն Կոնվենցիայով ընձեռված գործունեության միջոցների մասին:

Հոդված 8

1. Պայմանավորվող կողմերը Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին են փոխանցում 3-րդ հոդվածով նախատեսված համաձայնագրերի ու պայմանավորվածությունների վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն:

2. Մեկ կամ ավելի Պայմանավորվող կողմերի առաջադրած ցանկացած առաջարկություն, սույն Կոնվենցիայի կամ մոդելային համաձայնագրերն ու պայմանավորվածությունները լրացնելու կամ ընդլայնելու նպատակով, ուղարկվում է Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին: Այնուհետև Գլխավոր քարտուղարը այն կփոխանցի Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեին, որը կորոշի, թե ինչ գործողություններ պետք է ձեռնարկել:

Հոդված 9

1. Սույն Կոնվենցիան բաց է Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների ստորագրման համար: Այն ենթակա է վավերացման, ընդունման կամ հաստատման: Վավերագիրը, ընդունման կամ հաստատման մասին փաստաթղթերը ի պահ կհանձնվեն Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:

2. Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում վավերագրի, ընդունման կամ հաստատման մասին չորրորդ փաստաթուղթը ի պահ հանձնելուց 3 ամիս հետո՝ պայմանով, որ առնվազն 2 անդամ պետություններ, որոնք իրականացրել են վերոհիշյալ ընթացակարգերը, ընդհանուր սահման ունենան:

3. Կոնվենցիան ստորագրած պետության համար, որն այնուհետև կվավերացնի, կընդունի կամ կհաստատի այն, Կոնվենցիան ուժի մեջ կմտնի վավերագրի, ընդունման կամ հաստատման մասին փաստաթուղթը ի պահ հանձնելուց 3 ամիս հետո:

Հոդված 10

1. Սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելուց հետո Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեն միաձայն կարող է որոշում ընդունել՝ հրավիրելու ցանկացած ոչ անդամ եվրոպական պետության՝ միանալու սույն Կոնվենցիային: Այդ հրավերը պետք է ստանա Կոնվենցիան վավերացրած յուրաքանչյուր պետության հստակ արտահայտված համաձայնությունը:

2. Այդ միացումը ուժի մեջ կմտնի միանալու մասին փաստաթուղթը Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին ի պահ հանձնելուց 3 ամիս հետո:

Հոդված 11

1. Ցանկացած Պայմանավորվող կողմ կարող է այն մասով, որն իրեն է վերաբերում, չեղյալ հայտարարել սույն Կոնվենցիան՝ այդ մասին ծանուցելով Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:

2. Չեղյալ հայտարարումը ուժի մեջ կմտնի ծանուցումը Գլխավոր քարտուղարի ստանալուց վեց ամիս հետո:

Հոդված 12

Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը ծանուցում է Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետություններին և յուրաքանչյուր պետության, որը միացել է սույն Կոնվենցիային՝

ա/ յուրաքանչյուր ստորագրման մասին,

բ/ վավերագրի, ընդունման, հաստատման կամ միանալու մասին յուրաքանչյուր փաստաթուղթ ի պահ տալու մասին,

գ/ 9-րդ հոդվածին համապատասխան՝ սույն Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելու յուրաքանչյուր ժամկետի մասին,

դ/ 2-րդ հոդվածի 2-րդ կետի կամ 3-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն ստացված յուրաքանչյուր հայտարարության մասին,

ե/ 11-րդ հոդվածի համաձայն ստացված ցանկացած ծանուցման և չեղյալ հայտարարման ուժի մեջ մտնելու օրվա մասին:

Ի հաստատումն որի՝ ներքոստորագրյալները, պատշաճորեն լիազորված լինելով, ստորագրեցին սույն Կոնվենցիան:

Կատարված է Մադրիդում 1980 թվականի մայիսի 21-ին, մեկ օրինակով, անգլերեն և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն էլ հավասարազոր են, որոնք ի պահ են հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի արխիվներին: Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը հաստատված պատճենները կուղարկի Եվրոպայի խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ պետության և յուրաքանչյուր այլ պետության, որը հրավիրվել է՝ միանալու սույն Կոնվենցիային:

*Կոնվենցիան Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 2004 թվականի փետրվարի 1-ից: